

KURSPLAN

Svenska som andraspråk åk 1-3, 30hp (1-30hp). Ingår i Läraryftet II 30 högskolepoäng B0007P

Swedish as a Second Language School Year 1-3

Kursplan antagna: Vår 2015 Lp 3 - Vår 2020 Lp 4

**BESLUTSDATUM
2014-05-14**

Svenska som andraspråk åk 1-3, 30hp (1-30hp). Ingår i Lärarlyftet II 30 högskolepoäng B0007P

Swedish as a Second Language School Year 1-3

Grundnivå, B0007P

Utbildningsnivå	Fördjupningskod	Betygsskala	Ämne	Ämnesgrupp (SCB)
Grundnivå	G1F	U G#	Svenska	Svenska/Nordiska Språk

Behörighet

Grundläggande behörighet samt samt lärarexamen för årskurs 1-6.

Urval

Examinator

Britt-Marie Ytting Fink

Mål/Förväntat studieresultat

Målet med kursen är att studenten utvecklar och fördjupar såväl ämneskunskaper som ämnesdidaktiska kunskaper inom svenska som andraspråk. Dessutom skaffar studenten den beredskap som krävs för att bedöma, vägleda och stimulera språkutvecklingen hos andraspråkselever. Studenten ska efter avslutad kurs kunna:

- visa ämnes- och ämnesdidaktiska kunskaper för att undervisa andraspråkselever i skolans år 1-3
- visa insikt i etniska minoriteters sociala situation och kunna analysera möten mellan olika kulturer
- redogöra för språkets betydelse för identitet och skolframgång i dagens mångkulturella skola
- visa god förmåga att analysera elevers språkprestationer och tillämpa bedömning för lärande i svenska som andraspråk för årskurs 1-3
- redogöra för svenska språkets strukturer i ett kontrastivt perspektiv
- visar förmåga att med styrdokumentet som grund kunna vägleda andraspråkselever mot en funktionell språkbehärskning

Kursinnehåll

Kursens syfte är att deltagarna utvecklar sina ämneskunskaper och den teoretiska, didaktiska och metodiska kompetensen när det gäller undervisning och bedömning i svenska som andraspråk för årskurserna 1–3. Kursen innehåller fyra delmoment, vilka alla har en tydlig ämnesdidaktisk förankring.

- Moment 1 (7,5hp) Flerspråkighet - Introduktion till ämnet svenska som andraspråk Den studerande uppnår grundläggande kunskaper om ämnet svenska som andraspråk. Styrdokument, organisation samt undervisningens innehåll i åk 1-3 undersöks och diskuteras. Språkets sociala dimension och betydelse för den enskildes identitet, utveckling och kunskapsinhämtning lyfts fram. Språkliga och kulturella mönster, värderingar och hierarkier i samhälle och skola diskuteras utifrån ett interkulturellt perspektiv. Aktuella teorier om andraspråksinlärning behandlas. Didaktiska exempel på undervisningen diskuteras och de studerande genomför en didaktisk planering av ett undervisningsavsnitt. Modersmålets betydelse för språkutvecklingen behandlas.
- Moment 2 (7,5 hp) Svenska språkets struktur och uttal i ett andraspråksperspektiv. Momentets syfte är att studenten skaffar sig kunskap om svenskans struktur i ett kontrastivt perspektiv. Studenten uppnår grundläggande kunskaper i svensk språkbeskrivning och språkanvändning. Svenskans struktur studeras i ett typologiskt jämförande och kontrastivt perspektiv med tyngdpunkt på företeelser i svenskan som brukar vålla problem vid andraspråksinlärning. En enkel performansanalys av elevers skriftliga och muntliga produktion för att kunna bedöma språkutvecklingen i syfte att vägleda mot en allt högre andraspråksnivå ingår.
- Moment 3 (7,5 hp) Bedömning och skriftspråksutveckling på ett andraspråk - andraspråksutveckling och flerspråkighet Studenten breddar sin kunskap om olika metoder för att bedöma och utvärdera elevers språkfärdigheter i syfte att kunna organisera undervisning mot fortsatt språkutveckling. I momentet diskuteras även några av de bedömningsinstrument för lärande som finns att tillgå för lärare i åk 1-3 och de studerande övar sin förmåga att kritiskt granska dessa. Studenten lär sig att analysera språket i elevtexter som ett redskap för att bedöma hur långt eleven hunnit i sin andraspråksutveckling. I momentet studeras olika teorier och modeller för andraspråksutveckling och flerspråkighet hos barn och ungdomar. Efter avslutat moment ska den studerande kunna visa förståelse för såväl generella drag och utvecklingsmönster som för individuell variation i inlärningsprocessen. Detta i syfte att främja varje elevs lärande och utveckling.
- Moment 4 (7,5hp) Lärande i det flerspråkiga och mångkulturella klassrummet - interaktion och språkutvecklande arbetssätt I momentet skaffar sig studenten kunskaper om barns lärande på ett andraspråk. Här studeras olika språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt ur ett didaktiskt perspektiv och de studerande får en inblick i pågående försöks- och utvecklingsverksamhet inom andraspråks-undervisningen. Studenten tillägnar sig även ökad kunskap om yttre och inre faktorer som styr språkutvecklingen samt interaktionens betydelse för lärandeprocessen. Skönlitteraturens betydelse för språkutvecklingen konkretiseras.

Genomförande

Kursens undervisningsspråk samt undervisningsform anges för varje kurstillfälle och framgår av kurssidans på Luleå tekniska universitets hemsida.

Den lärarledda undervisningen består i huvudsak av korta föreläsningar, gruppövningar och litteraturseminarier. Kursen förutsätter ett aktivt studentdeltagande och ges på distans med ett antal fysiska träffar. Studierna genomförs både självständigt och i grupp och examinationer redovisas såväl muntligt vid kursträffarna som skriftligt via lärplattformen Fronter. Utanför den schemalagda lektionstiden arbetar studenterna även i mindre lärandegrupper, i syfte att via interaktion i olika forum fördjupa inläringen. Interaktion och återkommande studentreflektioner får ett stort utrymme i kursen. Arbetssättet utformas i möjligaste mån som modell för en framtida yrkesverksamhet som lärare i svenska som andraspråk.

Examination

Om det finns beslut om särskilt pedagogiskt stöd, i enlighet med Riktlinjen Studentens rättigheter och skyldigheter vid Luleå tekniska universitet, finns möjlighet till anpassad eller alternativ examinationsform.

Varje delmoment examineras var för sig, där examinationsformerna relateras till momentets innehåll och uppläggning. Olika examinationsformer tillämpas och underlaget ska vara sådant att individuella prestationer kan särskiljas.

Övrigt

Restriktion: Efter ordinarie examinationstillfälle har studenten rätt till omexamination vid högst 4 tillfällen.

Litteratur. Gäller från Vår 2015 Lp 3

Moment 1

Axelsson, M.: "Flerspråkighet och lärande". I: Hyltenstam, K & Lindberg, I. (red.) (2013): Svenska som andraspråk i forskning, undervisning och samhälle. 2.uppl. Lund: Studentlitteratur.

Elmeroth, E. (2009): Flyktens barn: medkänsla, migration och mänskliga rättigheter. Lund: Studentlitteratur.

Haglund, C.: "Flerspråkighet och identitet". I: Hyltenstam, K. & Lindberg, I.(red.) (2004): Svenska som andraspråk – i forskning, undervisningen och samhälle. Lund: Studentlitteratur.

Jepson Wigg, U. (2011), Nytt land och ny skola: berättelser om att bryta upp och börja om. Stockholm: Liber.

Ladberg, G. (2000): Skolans språk och barnens – att undervisa barn från språkliga minoriteter. Lund: Studentlitteratur.

Ladberg, G. (2003): Barn med flera språk. Stockholm: Liber.

Lorenz, H (2013): Interkulturell kompetens. Lund: Studentlitteratur.

Styrdokument

Moment 2

Bergman, P. m fl (2001): Två flugor i en smäll: att lära på sitt andra språk: teori, praktik och språkbedömningschema för alla som undervisar elever med svenska som andraspråk Stockholm: Liber.

Enström, Ingegerd (2010), Ordens värld. Svenska ord – struktur och inläring. Stockholm: Hallgren & Fallgren.

Källström, R.(2012): Svenska i kontrast. Tvärspråkliga perspektiv på svensk grammatik. Lund: Studentlitteratur.

Moment 3

Bergman, P. m fl (2001): Två flugor i en smäll: att lära på sitt andra språk: teori, praktik och språkbedömningschema för alla som undervisar elever med svenska som andraspråk Stockholm: Liber.

Abrahamsson, T & Bergman, P. (2006):Tankarna springer före. Att bedöma ett andraspråk i utveckling. Stockholm: HLS Förlag.

Bergman, P. & Arahamsson, T: "Bedömning av språkfärdigheten hos andraspråkselever". I: Hyltenstam, K. & Lindberg, I.(red.)(2004): Svenska som andraspråk – i forskning, undervisningen och samhälle. Lund: Studentlitteratur.

Flyman Mattsson, A & Håkansson, G. (2010):Bedömning av svenska som andraspråk. En analysmodell baserad på grammatiska utvecklingsstadier. Lund: Studentlitteratur.

Håkansson, G.: "Utveckling och variation i svenska som andraspråk enligt processbarhetsteorin".I: Hyltenstam, K & Lindberg, I. (red.) (2004): Svenska som andraspråk i forskning, undervisning och samhälle. Lund: Studentlitteratur.

Moment 4

Domeij, R. & Karlsson, O.: "Delaktig i det digitala samhället . Ett flerspråkigt perspektiv". I: Hyltenstam, K & Lindberg, I. (red.) (2013): Svenska som andraspråk i forskning, undervisning och samhälle. 2.uppl.Lund:Studentlitteratur.

Gibbons, P.(2006): Stärk språket, stärk lärandet. Uppsala: Hallgren & Fallgren.

Hajer, M. (2003): "Språkutvecklande undervisning – ett andraspråksperspektiv i alla ämnen". I: Olofsson. M. (red.): Symposium 2003- Arena andraspråk. Stockholm: HLS Förlag.

Holmegaard, M. & Wikström, I.: "Språkutvecklande ämnesundervisning". I: Hyltenstam, K & Lindberg, I. (red.)(2004): Svenska som andraspråk i forskning, undervisning och samhälle. Lund: Studentlitteratur.

Johansson, B.& Sandell Ring, A.(2012): Låt språket bära: genrepedagogik i praktiken. Hallgren & Fallgren.

Kultti, A. (2014): Flerspråkiga barns villkor i förskolan – lärande av och på ett andra språk. Stockholm: Liber

Kuymucu, E.: "Genrer i skolans språkutvecklande arbete". I: Hyltenstam, K& Lindberg, I. (red.) (2004): Svenska som andraspråk i forskning, undervisning och samhälle. Lund: Studentlitteratur.

Kuymucu, E.: "Genrepedagogik som verktyg i språk- och kunskapsutvecklande undervisning och lärande". I: Hyltenstam, K & Lindberg, I. (red.) (2013): Svenska som andraspråk i forskning, undervisning och samhälle. 2.uppl.Lund:Studentlitteratur.

Lahdenperä, P. & Lorentz, H.(red.) (2010):Möten i mångfaldens skola. Interkulturella arbetsformer och nya

pedagogiska utmaningar. Lund: Studentlitteratur.

Liberg, C: "Läromedelstexter i ett andraspråksperspektiv – möjligheter och begränsningar" .I: Naucér. K (2000):Symposium 2000: Ett andraspråksperspektiv på lärande. Stockholm: HLS Förlag.

Lindberg, I.: " Samtal och interaktion i andraspråksforskning". I: Hyltenstam, K & Lindberg, I. (red.) (2013): Svenska som andraspråk i forskning, undervisning och samhälle. 2.uppl. Lund: Studentlitteratur.

Olofsson, M & Sjöqvist, L.: "Bedömning i svenska som andraspråk". I: Hyltenstam, K. & Lindberg, I.(2013): Svenska som andraspråk i forskning, undervisning och samhälle. 2.uppl.Lund: Studentlitteratur.

Sahlström, F. (2013): Språk och identitet i undervisning – inga konstigheter. Stockholm: Liber.

Skolverket (2012): Greppa språket. Ämnesdidaktiska perspektiv på flerspråkighet Stockholm: Skolverket.

<http://www.skolverket.se/2.5248/publikationer?q=greppa%20spr%C3%A5ket>

Wedin, Å. (2011): Språkande i förskolan och grundskolan. Lund: Studentlitteratur.

Vestlin, Å.(2013): Kunskap, språk och identitet. Att undervisa flerspråkiga elever i F-6. Stockholm: Lärarförbundets förlag.

Skönlitteratur, i samråd med läraren tillkommer, liksom ytterligare artiklar och arbetsmaterial.

Kursgivare

Institutionen för konst, kommunikation och lärande

Prov

Provrnr	Typ	Hp	Betyg
0001	Introduktion i svenska som andraspråk	7,5	U G#
0002	Svenska språkets struktur och uttal i ett andraspråkspersp	7,5	U G#
0003	Bedömning och skriftspråksutveckling på ett andraspråk	7,5	U G#
0004	Interaktion och språkutvecklande arbetssätt	7,5	U G#

Studiehandledning

Studiehandledning finns i lärplattformen Canvas före kursstart. Du som är ny student hittar all information du behöver på www.ltu.se/studentwebben/ny-student. Du som redan studerar vid Luleå tekniska universitet hittar information om kursstart via schema på studentwebben alternativt via kursrummet i lärplattformen. Du når lärplattformen via Mitt LTU.

Revidering fastställd

av Patrik Häggqvist, huvudansvarig utbildningsledare vid Institutionen för konst, kommunikation och lärande 2014-05-14

Kursplanen fastställd

av Patrik Häggqvist, huvudansvarig utbildningsledare vid Institutionen för konst, kommunikation och lärande 2014-05-14